

ДО ПИТАННЯ НЕОБХІДНОСТІ РОЗВИТКУ ІНВЕСТУВАННЯ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розкрито сутність категорії інвестування, встановлено зміст процесів забезпечення інвестування та виявлено основні його види. Доведено, що основними способами фінансового забезпечення інвестування є бюджетне фінансування, банківське кредитування та лізинг та виявлені основні проблеми, що перешкоджають їх використанню. Розкрито основні тенденції інвестування сільськогосподарського машинобудування в Україні та представлено основні перспективи розвитку галузі.

Ключові слова: інвестування, сільськогосподарське машинобудування, банківське кредитування, лізинг.

Abstract

The essence of the investment category is revealed, the content of the investment securing processes is determined and its main types are revealed. It is proved that the main methods of financial provision of investment are budget financing, bank lending and leasing, and the main problems hindering their use are revealed. The main tendencies of investment of agricultural machine building in Ukraine are revealed and the main perspectives of industry development are presented.

Key words: investing, agricultural machine building, bank lending, leasing.

Становлення економіки України та адаптація її до світового економічного простору потребує нових підходів до оптимізації виробництва за рахунок формування, надходження та використання інвестиційних ресурсів. Традиційно зазначені питання залишаються актуальними для базових галузей вітчизняної промисловості, оскільки багато підприємств на сьогодні перебувають у стані тривалої стагнації, у т.ч. через недостатність капіталізації для реалізації можливих інвестиційних проектів, що має негативний системний характер для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного виробництва. Відтак, без оптимізації процесів забезпечення інвестування активізувати виробництво та забезпечити достатнє інвестування розвитку підприємств України вкрай складно.

Сьогодні питання розширення інвестиційної діяльності в національній економіці в Україні загострюється, адже від кризи потерпають практично усі галузі промисловості. Розглядаючи інвестиційну діяльність як комплекс рятівних дій, логічною є потреба розгляду інвестування з позицій багатовекторності, зокрема:

- по-перше з позиції його сутності через призму виявлення відмінностей та сутності від інших подібних економічних категорій,

- по-друге з позиції дослідження інвестування до конкретних галузей господарювання та обсягів і ефективності інвестування у такі галузі;
- по-третє з позиції виявлення економічних та інституційних перспектив здійснення такого інвестування.

Слідуючи такому підходу на протязі останніх років було написано 27 наукових робіт з проблематики інвестування, а у 2017 році захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, що підтверджує ґрунтовність та важливість отриманих результатів.

В результаті авторських досліджень було встановлено, що інвестування є способом вкладення ресурсів – одноразове надходження чи періодичне, тобто увага зосереджується здебільшого на фінансовій стороні, в той час коли інвестиційний процес передбачає детальний комплекс взаємопослідовних дій, що відображає прикладну сторону освоєння тих ресурсів, які надійшли в процесі інвестування. Відзначимо, що зосередження уваги на розгляді інвестування як практичної реалізації проекту передбачало його конкретизацію на прикладі конкретної виробничої галузі – сфери виробництва сільськогосподарської техніки. Доцільність вибору такого напряму дослідження перспектив інвестування пояснюється її важливістю для аграрної країни та Вінницької області зокрема. Більше того, галузь володіє рядом суперечливих характеристик, що з одного боку обмежують можливості розвитку, а з іншого відкривають його нові перспективи, це стосується наприклад структури основних фондів або сервісних функцій. Така полярність тенденцій додатково підсилює значний науковий інтерес щодо необхідності та доцільності розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування Вінниччини.

Проте зауважимо, що поряд із економічними результатами з економічних позицій та змістовним наповненням із теоретичного боку важливим напрямом є їх інтеграція є формі становлення процесів забезпечення інвестування підприємств. Формалізацію процесів забезпечення інвестування можна представити через використання сукупності методів, способів, механізмів, програм чи алгоритмів вирішення існуючих завдань, регламентування яких відрізняються у різних сферах економіки для усіх суб'єктів господарювання.

Глибоко проаналізувавши сукупність визначених науковцями видів процесів забезпечення інвестування вважаємо, що інвестування має трактуватися з позицій його організації, оскільки існування маркетингу, технологій, персоналу, способів використання ресурсів залежить саме від ефективності організації. Такий механізм функціонування дозволив розділити процеси забезпечення на основні та допоміжні .

Оскільки передумовою для ефективного вкладання ресурсів є правильне та своєчасне оформлення інвестицій, доведена залежність між формою інвестування та процедурами, які має пройти інвестор для правового закріплення своїх інвестицій. Таким чином, було розмежовано процедури

оформлення інвестицій у залежності від форми інвестування – інвестиції у створення нового підприємства та внесення інвестицій до вже існуючого.

З огляду на зазначене розмежування, було сконцентровано зусилля на дослідженні процесу створення в Україні нового підприємства – юридичної особи. Встановлено, що сформована законодавча база України, дозволяє підприємцю заснувати підприємство із будь-якою формою власності, а громізка процедура започаткування освоєння інвестицій, що створюється рядом бюрократичних формальностей, погоджень, дозволів та реєстрації в різноманітних структурах викликає обурення підприємців, що вимагає від державних діячів та науковців пошуку нових способів та підходів до спрощення процедури реєстрації. В цій ситуації було запропоновано ряд заходів вдосконалення організації інвестування, що ефективно використовуються за кордоном.

Подібна практика характерна для ряду країн, що вже пройшли такі спрощення. Удосконалення законодавства та процедур створення нових підприємств є процесом об'єктивно необхідним. Аналіз документального оформлення новоствореного підприємства лише в поодиноких країнах показав бажані для України процеси, які варто інтегрувати в практику управління оформленням інвестицій.

Доведено, що поряд із створенням нових підприємств необхідно розвивати вже існуючі підприємства. Спрощення бюрократичних процедур за зразком Грузії може дозволити вже існуючим українським підприємствам активніше залучати та освоювати інвестиції.

Дослідження процесів забезпечення інвестування передбачає вивчення основ належного фінансового забезпечення інвестиційних проектів. За умов необхідності значного оновлення основних фондів практика господарської діяльності засвідчила, що найбільш необхідними для забезпечення розвитку підприємств є бюджетне фінансування, банківське кредитування та лізинг. При конкретизації та дослідженні способів фінансування інвестиційної діяльності було виявлено сукупність проблем, що характеризують такі способи найбільш поширеного фінансування інвестування як бюджетне фінансування, банківське кредитування та застосування лізингу. Зокрема, серед основних проблем перед якими постане інвестор, що скористається бюджетним фінансуванням буде складність умов надання такого фінансування та важкість забезпечення регулярності надходжень. Застосування банківського кредитування ускладнює відсутність у значної кількості підприємств ліквідної застави, і, як наслідок, висока ймовірність неповернення, складна процедура оформлення, високі відсоткові ставки, розмір яких може змінюватися за відсутності згоди сторін та обмежений продуктивний ряд. Активному поширенню лізингу також перешкоджають ряд проблем – низька конкуренція лізингових компаній, складна нотаріальна реєстрація, обмеженість фінансових ресурсів лізингових компаній, жорстка система оподаткування операцій та складність оформлення

відмови від договору лізингу. Зауважимо, що поряд із такими проблемами середовище інвестування в Україні характеризується нестабільністю економіки, що унеможливорює притік інвестиційних ресурсів у фінансову сферу, малою кількістю інвестиційних проектів та низькими фінансовими можливостями самих підприємств.

Дослідження процесів забезпечення інвестування було здійснено на прикладі підприємств сільськогосподарського машинобудування. В умовах активного реформування економіки та відсутності попиту на вітчизняну продукцію сільськогосподарське машинобудування України переживає кризу. Потенційні можливості для пріоритетного розвитку українського машинобудування для агропромислового комплексу підтверджуються, по-перше, суттєвим зниженням кількості техніки в сільськогосподарських підприємствах, яка відновлюється досить низькими темпами, по-друге, значною зношеністю основних засобів. Задоволення попиту аграріїв в сільськогосподарській техніці частково намагаються задовольнити провідні підприємства сільськогосподарського машинобудування через не просто виробництво техніки, а виробництво цілих комплексів високотехнологічних знарядь, використання яких дасть змогу гарантовано отримувати сталі урожаї та знижувати витрати на проведення обробки ґрунту, чим зменшувати собівартість продукції.

Виявлена структура парку сільськогосподарської техніки повинна забезпечити виконання всіх технологічних операцій із дотриманням вимог агротехніки і при цьому забезпечувати витрати, що дозволили б підприємству залишатися в зоні прибутковості та вести заходи по оновленню парку техніки. Оскільки більшість підприємств сільськогосподарського машинобудування функціонують на основі радянських «Агромашів» із їх матеріально-технічною базою і низьким рівнем рентабельності, успіхи в їх діяльності пояснюються відтворенням виробництва нескладної сільськогосподарської техніки та її подальшим ремонтом. Відповідно такі агрегати не можуть витримати конкурентну боротьбу з закордонними аналогами, оскільки не забезпечують дотриманням вимог агротехніки і одночасним зниженням затрат матеріально-технічних, трудових і енергетичних ресурсів. За визначенням науковців українське сільськогосподарське машинобудування вимагає суцільної модернізації, що має супроводжуватись зростанням у кількісному та якісному аспектах. Поряд з ними спостерігається робота ряду підприємств, що ведуть ефективну виробничу діяльність завдяки науково-дослідній та конструкторській діяльності.

На початок 2018 р. в секторі сільськогосподарського машинобудування Вінницької області працювало близько 30 підприємств. Аналіз офіційної статистики показав, що підприємства, які займалися виготовленням продукції сільськогосподарського машинобудування суттєво втратили свої позиції. Діяльність більшості підприємств колишнього сільськогосподарського

машинобудування на сьогодні єдине чим пов'язана з машинобудуванням, то це ремонт машин та устаткування, які вже не є основними видами діяльності. Погіршення попиту на техніку для сільського господарства призвело до необхідності пошуку машинобудівними підприємствами нових видів діяльності з метою не допущення банкрутства. Зокрема більш активні підприємства налагодили випуск іншої додаткової або непрофільної продукції, запропонували послуги наявної техніки, підприємства що не мали такої змоги обрали інший тип поведінки. Поряд з тяжінням до великотоварного виробництва деякі підприємства зуміли налагодити випуск нової продукції і при цьому повністю вийшли із галузі сільськогосподарського машинобудування Вінниччини. Висока технологічність виробів, поряд із доступною ціною та наявністю закордонних покупців дозволили лише кільком підприємствам Вінниччини активно розвиватись, залучати інвестиції та розширювати номенклатуру своєї продукції.

Для забезпечення повноти дослідження підприємств сільськогосподарського машинобудування було здійснено їх комплексне визначення діяльності на основі обчислення рейтингової оцінки. Виявлені закономірності функціонування підприємств сільськогосподарського машинобудування засвідчило їх розмежування.

Множина результатів оцінювання характеризує вкрай негативні тенденції у розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування, адже переважна більшість підприємств характеризуються незадовільним фінансовим станом, що априорі обмежує їх потенційні можливості розвитку саме у сфері сільськогосподарського машинобудування, що цілком ймовірно сприятиме переорієнтації на інший вид господарської діяльності. З огляду на функціонування значної кількості підприємств із коливанням низького рівня рейтингової оцінки, можемо також відзначити труднощі в залученні інвесторів до їх розвитку через нестабільність їх функціонування. Відтак, залишається незначна кількість підприємств, що нарощують свій потенціал і можуть за цього поряд із власними інвестиційними ресурсами розраховувати на зовнішнє інвестиційне забезпечення.

Комплексне оцінювання вказаних методів фінансування інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування засвідчило, що невелика кількість підприємств використовують такі можливості розширення своєї діяльності, оскільки узьким місцем залишається і відсутність достатнього обсягу інвестиційних ресурсів, необхідних для виведення промисловості сільськогосподарського машинобудування на шлях інноваційно-конкурентного розвитку. Державні програми інноваційного розвитку часто не забезпечують очікуваних результатів, міністерства і відомства, обтяжені соціальною необхідністю підтримки традиційних виробництв, не мають достатньо коштів для інноваційних перетворень, а недержавні комерційні установи все ще не

можуть здійснювати довгострокові проекти, які б забезпечували базові технологічні зміни.

Виокремивши розвиток галузі сільськогосподарського машинобудування як пріоритет інвестування, який передбачає розширення виробництва, вважаємо за необхідне окреслити основні передумови розширення виробничої діяльності.

Встановлено, що для забезпечення умов виробництва української сільськогосподарської техніки світового рівня основною умовою є необхідність підвищення її якісних параметрів за рахунок впровадження модульного принципу, використання уніфікованої елементної бази та застосування прогресивних конструкційних матеріалів

Оскільки більшість підприємств галузі сільськогосподарського машинобудування на сьогодні не володіє комплексом техніки та знань для виробництва нової сільськогосподарської техніки і перспективи залучення інвесторів до відродження виробництва є примарними, єдиним шляхом продовження роботи таких підприємств є налагодження ремонтних робіт. При обґрунтуванні можливостей ремонтного обслуговування варто окреслити ремонт якого саме сільськогосподарського обладнання можуть забезпечити досліджувані підприємства, відповідно, що до числа їх перспективних клієнтів можуть бути зараховані:

1. Уся техніка призначена для сільського господарства вітчизняного виробництва та виробництва СРСП, незалежно від її віку;
2. Техніка закордонного виробництва, сервіс якої не забезпечується виробником;
3. Техніка державних підприємств, установ та організацій;
4. Сукупність агрегатів домашніх господарств населення.

Проте із зниженням якісного та кількісного складу матеріально-технічної бази підприємств сільськогосподарського машинобудування вони все більше постають перед проблемою збереження підприємств та пошуку нових шляхів розвитку із наявними ресурсами. Формування мережі дилерів може бути забезпечене на основі вже існуючих, однак збанкрутілих підприємств колишнього сільськогосподарського машинобудування, де витрати на переобладнання будуть відносно невеликими. Зважаючи на суттєво обмежені порівняно з виробництвом умови діяльності, у зону відповідальності дилерів буде входити вся виробнича інфраструктура. Відповідно до такого підходу спостерігається диверсифікований підхід до управління підприємством.

Вихідні можливості розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування мають усі підприємства, однак розмір пов'язаних із сільськогосподарським машинобудуванням перспектив розвитку суттєво залежить від існуючої матеріально-технічної бази вказаних підприємств та бажання власників розвивати свій бізнес.

Реалізація інвестування економічного розвитку можлива лише за умови повноцінного функціонування всіх складових цього процесу інституційного

середовища в державі. З погляду забезпечення комплексності найбільш важливими є такі фактори інституційного середовища як традиційні, нормативно-правові, економічні.

Крім того, оскільки, за нашої позиції, найбільш доцільно інвестувати саме у виробництво, відзначимо, що такий напрям інвестування потребує значних ресурсів, що не забезпечуються. Відзначивши обмеженість бюджетного фінансування та можливостей використання лізингу логічною є оптимізація саме кредитного фінансування, оскільки менш важливим джерелом інвестиційних ресурсів є кредитування, тому необхідним є його доступність.

Проблема полягає у тому, що кредитне фінансове забезпечення, з одного боку, не може бути здійсненим через нездатність підприємств задовольнити вимоги банків, а з іншого боку, банки не бажають кредитувати підприємства за нижчими відсотками. З огляду на ці обставини, запропоновано для короткострокового забезпечення інвестування удосконалений підхід до фінансового забезпечення залучення інвестицій для підприємств сільськогосподарського машинобудування. Для цього було розроблено структурно-логічну модель фінансового забезпечення інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування.

Провівши ґрунтовне дослідження роботи підприємств сільськогосподарського машинобудування та виявивши його перспективи розвитку щодо виробництва недорогої техніки, було розроблено структурно-логічну модель фінансового забезпечення інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування. Сутність запропонованого механізму фінансування полягає у виявленні та забезпеченні умов доступності отримання кредитних ресурсів для інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування із одночасною реалізацією інтересів учасників (підприємства і банку). Розроблена структурно-логічна модель фінансового забезпечення інвестування розкриває організаційно-прикладні засади щодо можливості здійснення фінансового забезпечення інвестування за рахунок обґрунтованого зниження відсотків за користування кредитом до прийняттого для підприємства у поєднанні із забезпеченням прибуткової діяльності банку за рахунок збільшення обороту його коштів. Для формування фінансового результату банку запропоновано встановлювати відсоток з урахуванням облікової ставки НБУ і середнього відсотка рентабельності банку за попередні роки, оскільки за 2014-2016 роки спостерігалася збиткова діяльність переважної більшості банків, то забезпечення рентабельності банків відбуватиметься за рахунок рентабельності підприємств, що формуватиметься зростанням рентабельності сільського господарства, яке обслуговують підприємства сільськогосподарського машинобудування.

Зрозуміло, що здешевити кредитування не вдасться, але можна забезпечити умови його доступності для підприємств і способу виживання для

банків у якості нового механізму фінансового забезпечення інвестування (лист 12).

Аргументами на користь такого забезпечення є:

1. Залучені кошти можуть бути швидко повернені – до 1 року, оскільки продукція, що виготовлена за його рахунок, може бути придбана після збору і реалізації урожаю;
2. Гарантія повернення може бути забезпечена за рахунок наявних оборотних засобів, які у якості забезпечення не розглядаються банками. Саме ця складова активів є найбільшою в структурі балансу, демонструє найбільші обсяги приросту, чим забезпечує ліквідність активів. Орієнтація банків на нерухоме майно не може себе виправдати, оскільки у районних центрах, де функціонують підприємства сільськогосподарського машинобудування, не легко реалізувати нерухоме майно, яке в якості застави має покрити кредит.
3. Основною такого удосконаленого підходу є його пробний характер, підприємство, використовуючи такий механізм, робить перший крок на шляху розвитку і спостерігає за реакцією ринку, якщо виготовлена продукція (послуги) знайде свого споживача, то можна розвивати бізнес, якщо ні – доведеться здійснювати новий пошук.

Загалом слід відзначити, що розвиток цього механізму буде можливий виключно у сільськогосподарському машинобудуванні із галузі, що забезпечує виробничими фондами єдиний прибутковий напрям – сільське господарство, основною перевагою якого є швидкий виробничий цикл.

Узагальнення розроблених та обґрунтованих положень дозволило систематизувати сукупність прикладних засад розвитку процесів забезпечення інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування та вимог до їх діяльності як об'єктів інвестування. Запропоновані наукові положення та практичні рекомендації щодо оцінювання, формування та розвитку процесів забезпечення інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування були спрямовані на активізацію інвестування та відродження інвестиційного потенціалу функціонування підприємств сільськогосподарського машинобудування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вітюк А. В. Організаційно-економічний механізм: проблематика термінології / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Формування ринкових відносин в Україні. – Київ: Науково-дослідний економічний інститут міністерства економіки України. – 2011. – № 10. – В. 125. – С. 27–29.
2. Вітюк А. В. Теоретичний базис категорії «інвестиції»: еволюція і сучасність / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Економіка: проблеми теорії та практики. – 2010. – Випуск 265. – Т. VII. – С. 1937–1943.

3. Вітюк А. В. Теоретичні підходи до аналізування та оцінювання інвестиційних проектів / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Економіка: проблеми теорії та практики. – 2010. – Випуск 260. – Т. VI. – С. 1645–1654.
4. Вітюк А. В. Особливості маніпулятивних впливів при прийнятті управлінських рішень / Л. А. Мацко, А. В. Вітюк // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2011. – № 5 (98). – С. 58–61.
5. Вітюк А. В. Комплексний підхід до аналізу проблем інвестування в Україні / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 6. – С. 95–98.
6. Вітюк А. В. Комплексне дослідження розвитку машинобудівних підприємств Вінницької області / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк, І. Ф. Острий // Збірник наукових праць Черкаського технологічного університету. – 2011. – № 28. – Ч. III. – С. 73–80.
7. Вітюк А. В. Основні детермінанти та стан інвестиційної діяльності в машинобудуванні Вінниччини / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Вісник національного університету водного господарства та природокористування». – 2011. – № 1. – В. 53. – С 68–78.
8. Вітюк А. В. Розвиток інвестиційних процесів як фактор зростання машинобудівної галузі [Електронний ресурс] / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Ефективна економіка. – 2011. – № 7. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php>
9. Вітюк А. В. Математичне моделювання інвестиційного процесу на машинобудівних підприємствах / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. – 2012. – № 32. – Ч. III. – С. 73–80.
10. Вітюк А. В. Стратегічні напрямки розвитку інвестиційної діяльності машинобудівних підприємств / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Збірник наукових праць Таврійського державного агроекологічного університету. – 2012. – №3 (19) – С. 131–137.
11. Вітюк А. В. Організаційно-економічні заходи сприяння інвестиційній діяльності підприємств / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Економіка розвитку. – 2013. – №1(65). – С. 94–100.
12. Вітюк А. В. Функціонування галузі сільськогосподарського машинобудування України та потенціал її розвитку / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк, І. В. Гребеньок // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2014. – № 1. – С. 16–19.
13. Вітюк А. В. Формування передумов інвестиційного розвитку галузі сільськогосподарського машинобудування / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Економіка та держава. – 2015. – № 2. – С. 35–38.
14. Вітюк А. В. Диспропорції та суперечності розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування та сільського господарства /

- А. В. Вітюк // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2015. – № 6. – С. 30–34.
15. Вітюк А. В. Економічний розвиток сільськогосподарського машинобудування Вінницької області / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Глобальна та національні проблеми економіки. – 2017. – Вип. 16. – С. 132–139.
 16. Вітюк А. В. Методичний простір оцінювання економічної ефективності інвестиційних проектів / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Економічний часопис–XXI. – 2013. – №5–6. – С. 92–95.
 17. Vitiuk A. Ranking grouping of agricultural machine engineering enterprises in Vinnytsia region / N. Karachyna, A. Vitiuk // Econtechmod. An International Quarterly Journal on Economics in Technology, New Technologies and Modelling Processes. – Lublin-Rzeszow, 2017. – Vol. 6, No 1. – P. 47-53.
 18. Вітюк А. В. Підходи до державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні та світі [Електронний ресурс] / А. В. Вітюк // Матеріали XL регіональної щорічної науково-технічної конференції професорсько-викладацького складу, науковців та студентів кафедри менеджменту та моделювання в економіці Вінницького національного технічного університету з участю працівників підприємств м. Вінниця та Вінницької обл., (м. Вінниця, 16–17 березня 2011 р.). – Вінниця, 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://conf.vntu.edu.ua/allvntu/2011/inmen/mme.php>
 19. Вітюк А. В. Критичний погляд на розвиток галузі сільськогосподарського машинобудування / А. В. Вітюк // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [«Інвестиційні та інноваційні пріоритети діяльності економічних суб'єктів»], (м. Одеса, 6–7 грудня 2013 р.). – Одеса: ГО «Центр економічних досліджень та розвитку», 2013. – С. 109–112.
 20. Вітюк А. В. Тенденції інвестування машинобудівних підприємств Вінниччини / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції [«Теорія та практика трансформаційних перетворень в економіці, політиці та культурі»], (м. Вінниця, 14 квітня 2011 р.). – Вінниця: ВІЕ ТНЕУ, 2011. – С. 71–74.
 21. Вітюк А. В. Сервісне обслуговування як механізм оздоровлення підприємств сільськогосподарського машинобудування / А. В. Вітюк // Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції [«Формування ефективних фінансових механізмів державного управління економікою країни: теорія і практика»], (м. Донецьк, 14–16 листопада 2013 р.). – Донецьк: ДДУУ, 2013. – С. 118–121.
 22. Вітюк А. В. Вибірковий потенціал галузі сільськогосподарського машинобудування в системі міжнародних економічних відносин / А. В. Вітюк // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [«Актуальні проблеми економіки України: тенденції, ризики, стимули»], (м.

- Дніпропетровськ, 8–9 листопада 2013 р.). – Дніпропетровськ: ДВНЗ «Національний гірничий університет», 2013. – С. 19–21.
23. Вітюк А. В. Обґрунтування доцільності інвестування сільськогосподарського машинобудування / А. В. Вітюк // Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції [«Тіньова економіка: генезис, джерела розвитку, перспективи подолання та цивілізованої інтеграції»], (м. Вінниця, 23–24 травня 2013 р.). – Вінниця: НВЦ «Генеца», 2013. – С. 45–47.
24. Вітюк А. В. Техніко-технологічне оцінювання розвитку сільськогосподарського машинобудування Вінницької області / А.В. Вітюк // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [«Теоретико-методологічні засади ефективного розвитку аграрного виробництва»], (м. Харків, 24–25 квітня 2014 р.). – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2014. – С. 136–139.
25. Вітюк А. В. Актуалізація питання інвестиційного розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування / А. В. Вітюк // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [«Поведінкові засади розвитку підприємств в контексті менеджменту: генезис і перспективи»], (м. Вінниця, 22–23 травня 2014 р.). – Вінниця: ВНТУ, 2014. – С. 32–34.
26. Вітюк А. В. Визначальні тенденції попиту на продукцію сільськогосподарського машинобудування / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк // Тези доповідей Х Міжнародної науково-практичної конференції [«Маркетинг та логістика в системі менеджменту»], (м. Львів, 6 – 8 листопада 2014 р.). – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – С. 152–153.
27. Вітюк А. В. Актуальні питання розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування / А. В. Вітюк // Тези доповідей XLIV регіональної щорічної науково-технічної конференції професорсько-викладацького складу, науковців та студентів кафедри менеджменту та моделювання в економіці Вінницького національного технічного університету з участю працівників підприємств м. Вінниця та Вінницької обл., (м. Вінниця, 16–17 березня 2015 р.). – Вінниця: ФОП Рогальська І. О., 2015. – С. 58–60.
28. Вітюк А. В. Притиріччя розвитку ринку сільськогосподарського машинобудування / А. В. Вітюк // Тези доповідей XLVI регіональної щорічної науково-технічної конференції професорсько-викладацького складу, науковців та студентів кафедри менеджменту та моделювання в економіці Вінницького національного технічного університету з участю працівників підприємств (м. Вінниця, 22–23 березня 2017 р.). – Режим доступу до ресурсу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2017/paper/view/2117/1619>

Вітюк Анна Валеріївна – канд. екон. наук, асистент кафедри менеджменту, маркетингу та економіки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: anna_vitiuk@ukr.net.